

บทที่ 4

คู่มือการใช้งานโปรแกรมสำเร็จรูป

4.1 การทำงานของโปรแกรมสำเร็จรูป

ระบบโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติแบบไมโครพารามิเตอร์ ออกแบบเพื่อให้สะดวกต่อการใช้งาน เป็นการประมวลผลข้อมูลแบบโต้ตอบระหว่างผู้ใช้ และ โปรแกรมสำเร็จรูป โดยจะแสดงรายการต่างๆ เพื่อให้ผู้ใช้เลือกรายการที่ต้องการเรียกใช้ผสมผสานกับการถามถึงข้อมูลอื่นๆ เพื่อวิเคราะห์ผลทางสถิติ และ ถ้าผู้ใช้ป้อนข้อมูลที่มีผิดพลาด โปรแกรมสำเร็จรูปจะแสดงปฏิกิริยาโต้ตอบในรูปสัญลักษณ์เสียงพร้อมกับข้อความ เพื่อให้คำแนะนำในการป้อนข้อมูลอีกครั้ง ขั้นตอนหลักในการใช้งานโปรแกรมสำเร็จรูป สามารถจำแนกได้ตามรายการเลือกในรูป 4.1

ในการทดสอบสมมติฐานทางสถิติ จำเป็นต้องรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง และทำการลงรหัสให้เรียบร้อย เพื่อป้อนข้อมูลเหล่านี้ เข้าสู่ระบบโปรแกรมสำเร็จรูปซึ่งมีขั้นตอนการทำงานดังนี้

ขั้นตอนที่ 1. การป้อนข้อมูลดิบเข้าสู่ระบบโปรแกรมสำเร็จรูป โดยผู้ใช้ต้องเลือกใช้รายการที่ 1 ในรูปที่ 4.1 ซึ่งเป็นรายการที่กำหนดเกี่ยวกับ การเพิ่มเติม การแก้ไขข้อมูล และการพิมพ์ข้อมูลออกทางกระดาษต่อเนื่อง เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง

```
<----- Nonparametric Main menu ----->

<1> File handle routine
<2> Statistics menu
<3> End of processing

Select no. : █

Nonparametric Statistical package Version 1.0
```

รูปที่ 4.1 แสดงรายการเลือกหลัก

ขั้นตอนที่ 2. การประมวลผลทางสถิติ โดยเลือกใช้รายการหมายเลข 2 จากรูปที่ 4.1 ระบบโปรแกรมสำเร็จรูป จะแสดงรายการการทดสอบทางสถิติแบบไม่ใช้พารามิเตอร์ 22 รายการ ให้ผู้ใช้เลือก ดังรูปที่ 4.2 ซึ่งสามารถจำแนกตามจำนวนตัวอย่างได้ดังนี้

ONE SAMPLE CASE	ประกอบด้วยรายการ A-D
TWO RELATED SAMPLE	ประกอบด้วยรายการ E-G
TWO INDEPENDENT SAMPLE	ประกอบด้วยรายการ H-M
K RELATE SAMPLES	ประกอบด้วยรายการ N-O
K INDEPENDENT SAMPLES	ประกอบด้วยรายการ P-R
CORRELATION	ประกอบด้วยรายการ S-V

เมื่อผู้ใช้ทำการเลือกสถิติที่ต้องการใช้ทดสอบแล้ว ระบบโปรแกรมสำเร็จรูป จะถามถึงลักษณะของตัวแปรต่างๆ ที่จำเป็นต้องใช้ สำหรับสถิติทดสอบที่ถูกเลือก และผลลัพธ์สุดท้าย ระบบโปรแกรมสำเร็จรูปจะแสดงค่าสถิติต่างๆ บนจอภาพ พร้อมทั้งให้ผู้ใช้เลือกพิมพ์ผลรายงานทางเครื่องพิมพ์

```

<----- Statistics Menu ----->

ONE SAMPLE CASE
<A> Binomial Test
<B> Chi-square Test
<C> Kolmogorov-Smirnov Test
<D> Run Test
TWO RELATED SAMPLES
<E> McNemar Test
<F> Sign Test
<G> Wilcoxon Test
TWO INDEPENDENT SAMPLES
<H> Fisher Test
<I> Chi-square Test
<J> Median Test
<K> Mann-Whiney U Test
<L> Kolmogorov-Smirnov Test
<M> Wald-Wolfowitz run Test

k RELATED SAMPLES
<N> Cochran Q Test
<O> Friedman Test
k INDEPENDENT SAMPLES
<P> Chi-square Test
<Q> Median Test
<R> Kruskal-Wallis Test
CORRELATION
<S> Spearman Rank (Rs)
<T> Kendall Rank (T)
<U> Kendall Concordance (W)
<V> Kendall Partial Rank (Txy.z)
<W> Return to MAIN MENU

Selection : █

```

รูปที่ 4.2 แสดงรายการเลือกสถิติทดสอบ

ขั้นตอนที่ 3 วิธีปฏิบัติเมื่อจบการทำงาน ผู้ใช้ต้องย้อนกลับสู่รายการเลือกหลัก (จอภาพที่ 4.1) และเลือกรายการที่ 3 จอภาพจะปรากฏข้อความว่า

<----- End of processing ----->

และ

A)

แสดงว่าจบการทำงานของระบบโปรแกรมสำเร็จรูป

4.2 การป้อนข้อมูลเข้าสู่โปรแกรมสำเร็จรูป

เมื่อผู้ใช้เลือกรายการที่ 1 ในรูปที่ 4.1 จอภาพจะปรากฏข้อความ

ดังนี้

<----- File handle routine ----->

->Enter file name/<Cr> exit to Main menu :

ซึ่งแสดงว่าผู้ใช้ต้องการสร้าง หรือ แก้ไขข้อมูลดิบ ระบบโปรแกรมสำเร็จรูปจะถามผู้ใช้ถึงชื่อของแฟ้มข้อมูลที่ต้องการ สร้างใหม่ หรือแก้ไข ในขั้นนี้ผู้ใช้ต้องป้อนชื่อแฟ้มข้อมูล ซึ่งสามารถประกอบด้วย อักษร A-Z ตัวเลข 0-9 มีความยาวไม่เกิน 8 ตัวอักษร สมมุติผู้ใช้ต้องการเปิดแฟ้มข้อมูลชื่อ "DEMO" ผู้ใช้ต้องป้อนคำว่า "DEMO" และกด <Cr> ระบบโปรแกรมสำเร็จรูปจะทำการตรวจสอบว่า แฟ้มข้อมูลนี้มีอยู่ในระบบหรือไม่ ถ้าไม่มีแฟ้มข้อมูลดังกล่าว ระบบโปรแกรมสำเร็จรูปจะเปิดแฟ้มใหม่ที่มีชื่อว่า "DEMO" ให้กับผู้ใช้ จะมีชนิดของแฟ้มข้อมูลเป็น ".DAT" บนตู้ขั้วจานแม่เหล็ก B: จอภาพจะปรากฏดังรูปที่ 4.3 จากบรรทัดที่ 2 ของจอภาพ มุมขวาสุด จะพบว่า Function : Add record เนื่องจากแฟ้มข้อมูลชื่อ "DEMO" ไม่มีในระบบ จึงเป็นการเพิ่มระเบียนใหม่ทันที Cursor จะอยู่ในสดมภ์ที่ 1 เพื่อให้ผู้ใช้ป้อนข้อมูล แต่ถ้าในระบบมีแฟ้มข้อมูลชื่อ "DEMO" อยู่แล้ว จอภาพจะปรากฏดังรูป 4.4

ถ้าผู้ใช้สั่งเกิดบรรทัดที่ 2 ของรูป 4.3 และ รูป 4.4 จะพบข้อความซึ่งมีความหมายดังนี้

```
<----- File handle routine ----->
Rec : 1 Col : 1 File : B: DEMO.DAT Max.Col : 80 Function : Add record
1      10      20      30      40      50      60      70      80
-----|-----|-----|-----|-----|-----|-----|-----|
|
```

รูปที่ 4.3 แสดงการเพิ่มระเบียบข้อมูล

- Rec : nn   หมายความว่าในขณะที่ผู้ใช้กำลังป้อนหรือแก้ไขระเบียนที่ nn
- Col : nn   หมายความว่าในขณะที่ตำแหน่งที่จะป้อนข้อมูลอยู่ในสดมภ์ที่ nn
- File: B:DEMO.DAT   หมายความว่าแฟ้มข้อมูลที่กำลังเปิดใช้งานขณะนี้ชื่อ DEMO อยู่ที่ตัวจับงานแม่เหล็ก B: และ มีชนิดแฟ้มข้อมูลเป็น ".DAT" สิ่งเกิดว่าตัวจับงานแม่เหล็ก และ ชนิดของแฟ้มข้อมูลจะถูกสร้างโดยโปรแกรมสำเร็จรูป
- Function: หมายความว่า ขณะที่ผู้ใช้กำลังทำอะไร กับแฟ้มข้อมูล ซึ่ง Function ประกอบด้วย
1. Add record   หมายถึงการเพิ่มระเบียนใหม่เข้าต่อท้ายแฟ้มข้อมูล
  2. Edit record   หมายถึงการเรียกระเบียนใดระเบียนหนึ่งในแฟ้มข้อมูลนั้น มาทำการแก้ไข
  3. Print file   หมายถึงสั่งการสั่งพิมพ์แฟ้มข้อมูลออกมาทางเครื่องพิมพ์
  4. exit   หมายถึง การให้ระบบโปรแกรมสำเร็จรูป ปิดแฟ้มข้อมูลที่กำลังทำงาน และกลับเข้าสู่จอภาพที่ 4.1

จากรูปที่ 4.4 การเลือก Function ให้ผู้ใช้ป้อนเฉพาะอักษรตัวใหญ่ที่อยู่ในวงเล็บเท่านั้น โปรแกรมสำเร็จรูปก็จะทำงานใน Function ที่ต้องการ

4.2.1 การเพิ่มระเบียนข้อมูล (Add record)

จากรูปที่ 4.4 เมื่อผู้ใช้ป้อน "A" จอภาพจะปรากฏดังรูปที่ 4.3 และที่มุมขวาสุดของบรรทัดที่ 2 บนจอภาพ จะปรากฏ Function : Add record ตำแหน่งที่จะป้อนข้อมูลจะอยู่ในสดมภ์ที่ 1 Col : 1 ซึ่งหมายความว่าระบบโปรแกรมสำเร็จรูปพร้อมที่จะให้ผู้ใช้ป้อนข้อมูล โดยชนิดของข้อมูลคิบที่จะป้อนเข้าระบบ จะต้องเป็นเลข 0 ถึง 9 , . , + , - และ blank เท่านั้น ขณะที่ป้อนข้อมูลค่าของตัวเลขใน Col : nn จะเปลี่ยนไปตามตำแหน่งสดมภ์ของระเบียนนั้น และเมื่อผู้ใช้ป้อนข้อมูลครบทั้งระเบียน ให้กด <Cr> ค่าของตัวเลข Rec : nn จะเพิ่มขึ้นอีก 1 เพื่อแสดงว่าระเบียน nn+1 เป็นระเบียนที่จะป้อนต่อไป และถ้าไม่มีระเบียนที่จะเพิ่มเติม ให้ผู้ใช้กด <Cr> โดยที่ระเบียนนั้นไม่มีข้อมูล จอภาพจะกลับไปสู่รูปที่ 4.4 ซึ่งหมายความว่า สิ้นสุดการเพิ่มระเบียนข้อมูล


```
<----- File handle routine ----->
Rec : 0 Col : 0 File :B:DEMO.DAT Max. Col : 80 Function : ?
1      10      20      30      40      50      60      70      80
-----|-----|-----|-----|-----|-----|-----|-----|
->Enter function (Add/Edit/Print/exit) █
```

รูปที่ 4.4 แสดงการเลือก Function เพื่อทำการเพิ่ม แก้ไข หรือพิมพ์ระเบียบข้อมูล

4.2.2 การแก้ไขระเบียน (Edit record)

จากรูปที่ 4.4 เมื่อผู้ใช้ป้อน "E" จะปรากฏข้อความว่า

->Edit record no. : ?

ผู้ใช้ต้องป้อนหมายเลขระเบียนที่ต้องการแก้ไข เช่น สมมติว่าต้องการแก้ไขระเบียนที่ 10 ให้ป้อน "10" และ กด <Cr> ระบบโปรแกรมสำเร็จรูปจะนำระเบียนที่ 10 ของแฟ้มข้อมูล B: DEMO.DAT จากจานแม่เหล็กมาแสดงบนจอภาพ และ Cursor จะอยู่สดมภ์ที่ 1 ของระเบียน Rec : 10 และ Col : 1 เพื่อบอกสถานะภาพ ในขณะนั้นว่า เป็นระเบียนที่ 10 ถ้าผู้ใช้ต้องการเลื่อน Cursor ไปทางขวาให้กด Cr1-I หรือ "<-)" Cursor จะเลื่อนไปทางขวา 1 สดมภ์ ค่าของ Col : 2 ถ้าผู้ใช้ต้องการเลื่อน Cursor ไปทางซ้ายให้กด Cr1-H หรือ "<-)" Cursor จะเลื่อนมาทางซ้าย 1 สดมภ์ เมื่อถึงสดมภ์ที่ต้องการแก้ไข ให้ผู้ใช้ป้อนข้อมูลใหม่กับข้อมูลเดิมได้เลย และเมื่อทำการแก้ไขระเบียนนั้นเสร็จเรียบร้อยแล้ว ให้กด <Cr> จะปรากฏข้อความว่า

->Record was updated

->Edit record no. : ?

ถ้าผู้ใช้ต้องการแก้ไขระเบียนอื่นๆ ก็ให้ปฏิบัติเช่นเดียวกัน แต่ถ้าไม่ต้องการแก้ไขอีกต่อไป ให้กด <Cr> จอภาพจะกลับมาสู่รูป 4.4 หมายความว่า สิ้นสุดการแก้ไขข้อมูล

4.2.3 การพิมพ์แฟ้มข้อมูล (Print file)

จากรูป 4.4 เมื่อผู้ใช้ป้อน "P" จะปรากฏข้อความว่า

->Please set your PRINTER , if ready then <Cr>

ผู้ใช้ต้องทำการตรวจสอบว่า เครื่องพิมพ์พร้อมที่จะทำงาน ถ้าเรียบร้อยแล้ว ให้กด <Cr> ระบบโปรแกรมสำเร็จรูป จะพิมพ์แฟ้มข้อมูล B: DEMO.DAT ออกทางกระดาษต่อเนื่อง ดังรูป 4.5 เมื่อเครื่องพิมพ์เสร็จเรียบร้อยแล้วจอภาพจะกลับมาในรูป 4.4 เพื่อรับ Function ใหม่ต่อไป

(----- File handle routine -----)

file name : B:DEMO.DAT

1	1e	2e	3e	4e	5e	6e	7e	8e
1	111	11428263	11113131754	8655	14000	1	3212.0	2 3 3 2 1.5163254
2	142	11436942	11112121655	6940	13110	2	3112.8	6 4 4 6 1.5156423
3	141	11537374	11112121565	7222	10010	1	3213.3	5 2 2 5 3.5632541
4	142	11534337	11110101564	6558	17000	1	2313.2	1 1 1 1 3.5
5	141	11335851	11110101573	11316	11100	3	1214.4	10 8 810 5.6
6	141	11235643	11110101472	65 7	12110	2	3113.6	91111 9 6.0
7	151	11537660	11110101485	118 9	10110	3	2111.9	81010 8 7.0
8	152	11338582	111 9 91451	4516	13010	1	3213.3	3 6 6 3 8.0
9	152	1112	111 8 813831	4126	15100	3	1212.8	4 7 7 4 9.0
10	151	1153	111 8 813631	0436	11000	3	1211.1	1212121210.0
11	1 2	1152	211 7 713	4120	22111	2	3123.5	7 5 5 710.5
12	1 1	1152	211 7 712	5015	24111	2	3122.8	11 9 91112.0
13	1 2	1145	211 7 712		21110	3	2123.2	
14	1 1	1152	213 7 712		26110	2	3123.5	
15	1 2	1255	221 7 712		231102.52	5122.3		
16	1 1	1253	221 6 611		20111	3	2122.4	
17	2 1	1251	22217 11		22110	3	2122.0	
18	2 1	12	22216 10		25110	2	3121.6	
19	1 1	21	22215 10		21		33.3	
20	2 2	21	215 10		22		33.6	
21	1 1	21	215 8		21		32.6	
22	2 2	22	214 8		32		33.1	
23	1 1	22	214 6		30		33.2	
24	2 2	22	214		34		33.3	
25	1 1	22	213		33		32.9	
26	1 1		213		38		33.4	
27	2 2		213		30		33.2	
28	2 2		212		35		33.2	
29	2 2		212		32		43.2	
30	1 1		212		31		43.3	
31	2 2		212		37		43.2	
32	1 1		211		36		42.9	
33	2 2		211		35		43.3	
34	1 1		210		31		42.5	
35	2 2		210		49		42.6	
36	1 1		210		44		42.8	
37	1 1		2 8		42		52.6	
38	2 2		2 8		43		52.6	
39	1 1		2 6		42		52.9	
40	1 1				44		52.0	
41	2 2				45		52.0	
42	1 1				42		52.1	
43	1 1				42		63.1	
44	1 1				46		62.9	
45	1 1						63.1	
46	2 2						62.5	
47	1 1						72.6	
48	1 2						72.2	
49	1 1						72.2	
50	1 1						72.5	
51							71.2	
52							71.2	
53							82.5	
54							82.4	
55							83.0	
56							81.5	

(----- End of file -----)

4.2.4 การกลับเขารายการเลือกหลัก
จากรูปที่ 4.4 เมื่อผู้ใช้ไม่ต้องการ เพิ่มเติม แก้ไข หรือพิมพ์
ข้อมูลให้ผู้ใช้กด "X" จะปรากฏข้อความดังจภาพดังนี้

->No. record in file nn

->File B:DEMO.DAT was closed

โดยระบบโปรแกรมสำเร็จรูปจะบอกว่าเพิ่มข้อมูลชื่อ B:DEMO.DAT มี
จำนวนระเบียบทั้งหมด nn ระเบียบในแฟ้ม และระบบโปรแกรมสำเร็จรูปได้ทำการปิด
เพิ่มข้อมูลนี้ให้เรียบร้อย จอภาพจะกลับไปสู่รูป 4.1

4.3 การประมวลผลทางสถิติ

จากรายการเลือกหลัก รูปที่ 4.1 เมื่อผู้ใช้ได้ทำการสร้างเพิ่มข้อมูล
เสร็จเรียบร้อยแล้ว และต้องการประมวลผลทางสถิติ สมมติว่า เพิ่มข้อมูลที่จะทำการ
ประมวลผลทางสถิติชื่อ "DEMO" และประกอบด้วยระเบียบทั้งหมด 56 ระเบียบ ดังรูป
ที่ 4.5 และผู้ใช้เลือกรายการที่ 2 จากรูปที่ 4.1 จอภาพจะแสดง รูปที่ 4.2 ซึ่ง
เป็นรายการเลือกสถิติทดสอบ 22 รายการ และสมมติว่า ต้องการทดสอบ TWO
INDENPENDENT SAMPLES ด้วยวิธี Median Test ให้ผู้ใช้เลือกรายการ "J"
จอภาพจะปรากฏข้อความดังนี้

->Enter data file name :

เมื่อผู้ใช้ป้อนชื่อเพิ่มข้อมูล ชื่อ "DEMO" ระบบโปรแกรมสำเร็จรูปจะ
ทำการตรวจสอบ ว่าแฟ้มขื่อนี้มีในระบบหรือไม่ ถ้ามีจอภาพจะเปลี่ยนไปดังรูปที่ 4.6
ซึ่งจะบอกผู้ใช้ว่า กำลังจะทำการประมวลผล สถิติชื่อ (J) Median Test จากเพิ่ม
ข้อมูลชื่อ B:DEMO.DAT และในแฟ้มข้อมูลนี้มีระเบียบอยู่ทั้งหมด 39 ระเบียบ สำหรับ
สถิติที่จะทำการทดสอบ ต้องใช้ตัวแปร 2 ตัวแปร บรรทัดที่ 6 ของจอภาพจะแสดงราย
ละเอียดที่ระบบโปรแกรมสำเร็จรูป ต้องการทราบเพิ่มเติม คือ

Var.no.	หมายถึง	ตัวแปรตัวที่เท่าไร
Var.name	หมายถึง	ชื่อของตัวแปร
Length	หมายถึง	ความยาวของตัวแปร ตัวนั้น ที่เก็บอยู่ในแฟ้มข้อมูล
Low value	หมายถึง	ค่าของรหัสที่มีค่าน้อยที่สุดของตัวแปรตัวนั้น
High value	หมายถึง	ค่าของรหัสที่มีค่ามากที่สุดของตัวแปรตัวนั้น

```

<----- Statistics Menu ----->
->Statistics name : <J> Median Test
->Data file : B:DEMO.DAT
->No. of Record in file : 39
->Variable : 2
  Var.no.   Var.name   Length   Low value   High value
-----
    1                None       None
    2

```

->Enter Col(Variable) of Var.no. 1 : █

รูปที่ 4.6 แสดงการถามถึงลักษณะของตัวแปร
ก่อนทำการประมวลผลสถิติ Median Test

สำหรับค่า Low value และ High value ถ้าภายใต้สดมภ์นั้น เป็น None หรือ A11 จะมีความหมายที่แตกต่างไปจากปกติ คือ

ถ้าเป็น None หมายความว่า ตัวแปรตัวนั้นไม่จำเป็นต้องเป็นรหัส และมีความยาวของตัวแปรได้ตั้งแต่ 1 ถึง 9 ไบท์

ถ้าเป็น A11 หมายความว่า การประมวลผลทางสถิติวิธีนี้ ตัวแปรทุกตัวจะต้องมีรหัสเหมือนกัน เช่น <0> Cochran Q Test เป็นต้น

บรรทัดที่ 21 จะปรากฏข้อความต่างๆ ที่ระบบโปรแกรมสำเร็จรูปใช้ได้ตอบกับผู้ใช้ เพื่อขอข้อมูลเพิ่มเติม ก่อนทำการประมวลผล ซึ่งจะเรียงตามลำดับดังนี้

->Enter COL(Variable) of Var.no. 1 :

หมายความว่า ตัวแปรตัวที่ 1 อยู่ในตำแหน่งสดมภ์ที่เท่าไร ของแฟ้มข้อมูล ในที่นี้สมมุติว่า อยู่สดมภ์ที่ 18 เมื่อผู้ใช้ตอบ 18 บนจอภาพตำแหน่ง Var.name ของตัวแปรที่ 1 จะปรากฏว่า v18 แสดงว่าระบบโปรแกรมสำหรับรูปได้ตั้งชื่อตัวแปร ตัวที่ 1 ให้ชื่อว่าชื่อ v18 โดยยึดถือตามตำแหน่งสดมภ์ของตัวแปรในแฟ้มข้อมูล ในกรณีที่ระบบให้ตัวแปร 9 ตัวแปร แต่ผู้ใช้ต้องการทดสอบ น้อยกว่า 9 ตัวแปร เมื่อผู้ใช้ป้อนตัวแปรจนครบตามต้องการ และระบบโปรแกรมสำเร็จรูป ย้อนมาถามถึงข้อความนี้ ให้ผู้ใช้กด <cr> โดยไม่ต้องป้อนอะไร ระบบโปรแกรมสำเร็จรูปจะทราบว่า หหมดตัวแปรที่ต้องการใช้ทดสอบ และจะไม่ถามถึงลักษณะขอตัวแปร แต่ถ้าผู้ใช้ยังป้อนตำแหน่งสดมภ์ของตัวแปร ข้อความถัดไปจะปรากฏดังนี้

->Enter length of V18 :

หมายความว่า ตัวแปรชื่อ v18 มีความยาวกี่ไบท์ ในที่นี้สมมุติว่า v3 มีความยาว 2 ไบท์ และเมื่อผู้ใช้ตอบ 2 ตำแหน่ง Length ของ Var.no 1 จะปรากฏค่าเป็น 2 เนื่องจากใต้สดมภ์ Low value และ High value เป็น None ดังนั้นระบบโปรแกรมสำเร็จรูปจึงไม่ถามถึงลักษณะของรหัสของตัวแปรชื่อ v18 และข้อความถัดไปจะเป็นการถามถึงข้อมูลเกี่ยวกับ ตัวแปร ตัวที่ 2 ข้อความจึงปรากฏดังนี้

->Enter Col(Variable) of Var.no. 2 : 17

->Enter length of V17 : 1

สำหรับตำแหน่งตัวแปร และ ความยาวของตัวแปร สมมุติว่าผู้ใช้ได้ป้อนเรียบร้อยแล้ว ดังที่เคยแสดงไว้ข้างบน ข้อความถัดไปจะเป็นการถามถึงรหัสของตัวแปร v17 ดังนี้

->Enter Low value of V17 :

หมายความว่า ค่ารหัสที่น้อยที่สุดของตัวแปร v1 มีค่าเป็นเท่าไร ในที่นี้สมมติว่าค่านี้เป็น 1 และเมื่อผู้ใช้ตอบ "1" ที่ตำแหน่งของ Low value ของ v1 จะปรากฏค่าเป็น 1 และข้อความถัดไปจะปรากฏดังนี้

->Enter High value of V17 :

หมายความว่า ค่ารหัสที่มากที่สุดของตัวแปร v17 มีค่าเป็นเท่าไร ในที่นี้สมมติว่าค่านี้เป็น 2 และเมื่อผู้ใช้ตอบ "2" ที่ตำแหน่งของ High value ของ v17 จะปรากฏค่าเป็น 2 ถึงขั้นนี้ แสดงว่าผู้ใช้ได้ทำการป้อน ตำแหน่งของตัวแปร ความยาวของตัวแปร ค่ารหัสของตัวแปร ชื่อ v17 เรียบร้อย และข้อความถัดไปจะปรากฏดังนี้

->Do you accept this variable list ? (Y/N) :

แสดงว่าผู้ใช้ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะของตัวแปรทั้ง 2 ตัวเรียบร้อยแล้ว และระบบโปรแกรมสำเร็จรูป จะถามเพื่อยืนยันถึง ความถูกต้องของข้อมูลทั้งหมดอีกครั้ง ถ้าผู้ใช้ตรวจพบว่าไม่ถูกต้องให้ตอบ "N" จอภาพจะกลับคืนไปยังรูปที่ 4.4 และเริ่มให้ผู้ใช้ป้อนข้อมูลเกี่ยวกับตัวแปรใหม่ทั้งหมด แต่ถ้าผู้ใช้ตรวจสอบและพบว่าถูกต้องแล้ว ให้ผู้ใช้ตอบ "Y" และบรรทัดที่ 22 จะปรากฏข้อความว่า

Wait a few minute , please

แสดงว่าขณะนี้โปรแกรมสำเร็จ กำลังทำการประมวลผลทางสถิติ ให้ผู้ใช้หยุดรอ เพื่อให้เครื่องทำงาน เมื่อระบบโปรแกรมสำเร็จประมวลผลเสร็จ จอภาพจะปรากฏดังรูปที่ 4.6 ระบบโปรแกรมสำเร็จรูปจะแสดง ค่าความถี่ของค่าสังเกต v17 ว่ามีจำนวนเท่าใดที่มีค่ามากกว่าค่ามัธยฐาน และ มีจำนวนเท่าใดที่มีค่าน้อยกว่าค่ามัธยฐาน พร้อมทั้งแสดง ค่ามัธยฐานของตัวแปร v18 ค่า Chi-square และระดับนัยสำคัญ นอกจากนี้ ยังถามผู้ใช้ว่า ต้องการพิมพ์รายงานนี้หรือไม่ ถ้าผู้ใช้ต้องการพิมพ์ให้ตอบ "Y" และถ้าไม่ต้องการพิมพ์ ให้ตอบ "N" จากนั้นจอภาพจะย้อน กลับคืนสู่รายการเลือกประมวลผลทางสถิติ คือรูปที่ 4.2 ซึ่งหมายความว่า ผู้ใช้สามารถทำการประมวลผลสถิติอื่น ๆ ต่อไป

No.	Statistics	Variable position - length - Low value - High value					
		Var.no.1	Var.no.2	Var.no.3	Var.no.4	Var.no.5	Var.no.6
ONE SAMPLE CASE							
1.	(A) Binomial Test	1-1-1-2					
2.	(B) Chi-square Test	44-1-1-8					
3.	(C) Kolmogorov-Smirnov Test	2-1-1-5					
4.	(D) Run Test	3-1-1-2					
TWO RELATED SAMPLES							
5.	(E) McNemar Test	6-1-1-2	7-1-1-2				
6.	(F) Sign Test	8-1-N-N	9-1-N-N				
7.	(G) Wilcoxon Test	10-2-N-N	12-2-N-N				
TWO INDEPENDENT SAMPLES							
8.	(H) Fisher Test	15-1-1-2	16-1-1-2				
9.	(I) Chi-square Test	6-1-1-2	7-1-1-2				
10.	(J) Median Test	18-2-N-N	17-1-1-2				
11.	(K) Mann-Whitney U Test	20-2-N-N	22-2-N-N				
12.	(L) Kolmogorov-Smirnov Test	24-1-1-8	25-1-1-8				
13.	(M) Wald-Wolfowitz run Test	26-3-N-N	29-2-N-N				
k RELATED SAMPLES							
14.	(N) Cochran Q Test	34-1-N-N	35-1-N-N	36-1-N-N			
15.	(O) Friedman Test	37-3-N-N	40-3-N-N	43-1-N-N			
k INDEPENDENT SAMPLES							
16.	(P) Chi-square Test	3-1-1-2	32-1-1-4				
17.	(Q) Median Test	33-1-N-N	32-1-1-4				
18.	(R) Kruskal-Wallis Test	45-3-N-N	44-1-1-8				
CORRELATION							
19.	(S) Spearman Rank (Rs)	50-2-N-N	52-2-N-N				
20.	(T) Kendall Rank Test	50-2-N-N	52-2-N-N				
21.	(U) Kendall Concordance (W)	62-1-N-N	63-1-N-N	64-1-N-N	65-1-N-N	66-1-N-N	67-1-N-N
22.	(V) Kendall Partial rank (Txy.z)	54-2-N-N	56-2-N-N	58-3-N-N			

NOTE N = Not use

ตารางที่ 4.8 แสดงการประมวลผลของข้อมูลตัวอย่าง เพื่อประมวลผลการสถิติ
โดยใช้อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ B:DEMO.DAT

4.4 กรณีข้อมูลสูญหาย (Missing value)

ในการรวบรวมข้อมูลดิบ อาจจะมีข้อมูลบางอย่างไม่ครบถ้วน เนื่องจากผู้ตอบแบบสำรวจ ไม่ตอบ หรือ ตอบคำถามผิดพลาด ซึ่งในการประมวลผลทางสถิติตัดทิ้ง เพราะจะทำให้ค่าสถิติที่คำนวณได้คลาดเคลื่อน และทำให้สรุปผลผิดพลาด จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้กำหนดว่า ถ้าตัวแปรใดตัวแปรหนึ่งในระเบียบนี้มีค่าเป็น Blank ระบบโปรแกรมสำเร็จรูป จะถือว่าค่าสิ่งเก่านั้นเป็นข้อมูลสูญหาย และไม่นำมาประมวลผลทางสถิติ

4.5 สรุปการบอณลักษณะของตัวแปร

จากตารางที่ 4.8 เป็นการแสดง การทดสอบทางสถิติทั้ง 22 รายการโดยตารางนี้จะแสดง การบอณลักษณะของตัวแปร ซึ่งประกอบด้วย

ตำแหน่งของตัวแปร (Variable position)

ความยาวของตัวแปร (Length)

ค่ารหัสที่มีค่าต่ำสุด (Low value)

ค่ารหัสที่มีค่าสูงสุด (High value)

โดยที่ N หมายถึงไม่ต้องบอณ และ รูปที่ 4.9 ถึง รูปที่ 4.31 เป็นตัวอย่างผลการประมวลผลทางสถิติ โดยใช้แฟ้มข้อมูลชื่อ "B:DEMO.DAT" จากรูปที่ 4.5

(A) Binomial Test

V1	
Code	Frequency
1	2
2	16
Missing	38

Prob(X = (2)) = 0.0007

When value of x is 2

From Nonparametric Statistics for Behavioral Sciences
of Sidney siegel P.40

รูปที่ 4.9 ผลการทดสอบการประมาณค่าทางสถิติ Binomial Test

(B) Chi-square Test

V46

Code Frequency

Code	Frequency
1	10
2	8
3	10
4	8
5	6
7	6
8	4
Missing	0

Chi-square value = 5.71429 With df = 7

p = 0.57356

From Nonparametric Statistics for Behavioral Sciences
of Sidney siegel P.45

(C) Kolmogorov-Smirnov Test

V2	
Code	Frequency
1	0
2	1
3	0
4	5
5	4
Missing	46

D = 0.5000

p = 0.0000

From Nonparametric Statistics for Behavioral Sciences
of Sidney siegel P.50

รูปที่ 4.11 แสดงกราฟของการประมวลผลทางสถิติ
Kolmogorov -Smirnov Test

(D) Run Test

V3

Code Frequency

1	30
2	20
Missing	6

No. of cases) 25 => Approximate Normal distribution

Number of runs is 35

Z = 2.97940

p = 0.00145

From Nonparametric Statistics for Behavioral Sciences
of Sidney siegel P.57

(E) McNemar Test

		V7	
		1	2
Code		1	2

V6	1	14	4
	2	3	4

Missing cases = 31

No. of cases = 56

Chi-square value = 4.50000 df = 1

p = 0.03409

From Nonparametric Statistics for Behavioral Sciences
of Sidney siegel P.66

รูป 4.13 แสดงการทดสอบ McNemar Test

(F) Sign Test

V8 by V9

Difference Frequency

-	3
+	11
Ties	42

Cases	56

Prob (X = 3) = 0.0287

When value of X is "-"

From Nonparametric Statistics for Behavioral Sciences
of Sidney siegel P.70

(6) Wilcoxon Test

V10 by V11

Difference Frequency

+ 6

- 2

0 0

Missing 48

Cases 56

T = 4

Two tail p = 0.05

From Nonparametric Statistics for Behavioral Sciences
of Sidney siegel P.79

รูปที่ 4.15 แสดงตารางการประมวลผลทางสถิติ Wilcoxon Test

(H) Fisher Test

	V16		
	1	2	Total
V15	10	0	10
	4	5	9
Total	14	5	19

$$P = 0.01084$$

From Nonparametric Statistics for Behavioral Sciences
of Sidney siegel P.97

รูปที่ 4.16 แสดงรายงานการประมวลผลทางสถิติ Fisher Test

(1) Chi-square Test

V6	V7		Total
	1	2	
1	14	4	18
2	3	4	7
Total	17	8	25

Chi-square = 2.8245 and df = 1

p = 0.09302

Contingency coefficient : C = 0.3186

V6	V7		Pct(%)
	1	2	
1	56.00	16.00	72.00
2	12.00	16.00	28.00
Pct(%)	68.00	32.00	100.00

Chi-square = 2.8245 and df = 1

p = 0.09302

Contingency coefficient : C = 0.3186

(K) Mann-Whitney U Test

Mann-Whitney (U) = 304

V20 = 16 cases

V22 = 23 case

p = 0.0003

From Nonparametric Statistics for Behavioral Sciences
of Sidney siegel P.122

รูปที่ 4.18 แสดงการกระจายของคะแนน Mann - Whitney Test

(L) Kolmogorov-Smirnov Test

	V24	V25
Code	Frequency	Frequency
1	0	1
2	0	1
3	0	3
4	0	2
5	3	3
6	3	0
7	2	0
8	2	0
Missing	46	46
Cases	10	10
Maximum Kd	= 7	
One tail test p	) 0.0500	

From Nonparametric Statistics for Behavioral Sciences
of Sidney siegel P.130

(M) Wald-Wolfowitz run Test

Number of run (r) = 4

V26 = 12 cases

V29 = 12 cases

One tail test p < 0.0500

From Nonparametric Statistics for Behavioral Sciences
of Sidney siegel P.139

รูปที่ 4.20 แสดงการทดสอบการกระจายแบบสองกลุ่ม
Wald - Wolfowitz run Test

(N) Cochran Q Test

All variable list

Code	34	35	36
1	13	13	3
0	43	43	53

N of cases is 56

Q = 16.6666

p = 0.0002

From Nonparametric Statistics for Behavioral Sciences
of Sidney siegel P.164

תבנית 4.21 מבחן קוכרן: ניתוח נתונים מרובים Cochran Test

(0) Friedman Test

All variable list

37 40 43

 Mean rank 2.2 2.4 1.4

N of cases is 18

Chi-square = 8.5833

df = 2

p = 0.0137

From Nonparametric Statistics for Behavioral Sciences
 of Sidney siegel P.171

รูปที่ 4.22 แสดงตารางการประมวลผลทางสถิติ Friedman Test

(R) Kruskal-Wallis Test

V44	V45							
	1	2	3	4	5	6	7	8
Mean of rank	31.7	27.1	41.4	34.7	17.6	30.5	11.9	18.0
No. of cases	10	8	10	8	6	4	6	4

N of cases is 56

H = 18.5655

p = 0.0099

From Nonparametric Statistics for Behavioral Sciences
of Sidney siegel P.190

รูปที่ 4.23 แสดงการเปรียบเทียบการประมวลผลทางสถิติ
Kruskal - Wallis Test

(5) Spearman rank Test

V52 by V50

Spearman rank correlation coefficient (R_s) = 0.818182

Number of cases is 12

Testing the significance of Tau

Approximate normal : $Z = 3.0172$

$p = 0.0013$

From Nonparametric Statistics for Behavioral Sciences
of Sidney siegel P.206

รูปที่ 4.24 แสดงวิธีการประมาณค่าอันดับ
Spearman rank Test

(T) Kendall Rank (T)

V52 by V50

Kendall rank correlation coefficient : Tau = 0.6667

Number of cases is 12

Testing the significance of Tau

Approximate normal : Z = 3.0172

p = 0.0013

From Nonparametric Statistics for Behavioral Sciences
of Sidney siegel P.206

รูปที่ 4.25 แสดงการหาการประมวลผลทางสถิติ

Kendall rank Test

(U) Kendall concordance (W)

All variable list

62 63 64 65 66 67

 Mean rank 2.7 4.7 3.7 3.7 3.7 2.7

N of cases is 3

W = 0.1619

Chi-square = 2.42868

df = 5

p = 0.7873

From Nonparametric Statistics for Behavioral Sciences
 of Sidney siegel P.230

รูปที่ 4.26 แสดงรายการการประมวลผลทางสถิติ
 Kendall concordance Test

(V) Kendall Partial rank ($\tau_{xy.z}$)

Change Variable number

Var. no.	V54	V56	V58
Change to	x	y	z

Partial correlation

$$\tau_{xy.z} = 0.6167$$

$$\tau_{xz.y} = 0.2287$$

$$\tau_{yz.x} = 0.1206$$

From Nonparametric Statistics for Behavioral Sciences
of Sidney siegel P.227

รูปที่ 4.27 แสดงตารางการประมวลผลทางสถิติ
Kendall partial Test

(J) Median Test

V18	V17		Total
	1	2	
Below median	13	6	19
Above median	3	17	20
Total	16	23	39

Chi-square = 9.3909 and df = 1

p = 0.00238

Median of V33 is 11

No. of missing = 17

From Nonparametric Statistics for Behavioral Sciences
of Sidney siegel P.114

รูปที่ 4.28 แสดงตารางการประมวลผลทางสถิติ
Two samples median Test

(0) Median Test

	V32				
V33	1	2	3	4	Total
Below median	5	7	6	4	22
Above median	5	4	7	6	22
Total	10	11	13	10	44

Chi-square = 1.2951 and $df = 3$

$p = 0.73035$

Median of V33 is 2.5

No. of missing = 12

From Nonparametric Statistics for Behavioral Sciences
of Sidney siegel P.183

รูปที่ 4.29 แสดงตารางการประมวลผลทางสถิติ
K samples median Test

(P) Chi-square Test

V32					
V3	1	2	3	4	Total
1	6	7	6	7	26
2	4	4	7	3	18
Total	10	11	13	10	44

Chi-square = 2.8241.4898 df = 3

p = 0.68469

Contingency coefficient : C = 0.1810

V32					
V3	1	2	3	4	Pct(%)
1	13.14	15.91	13.64	15.91	59.09
2	9.09	9.09	15.91	6.82	40.91
Pct(%)	22.73	25.00	29.55	22.73	100.00

Chi-square = 2.8241.4898 df = 3

p = 0.68469

Contingency coefficient : C = 0.1810